

KOLMVARVAS-RÄHNI PESITSEMISEST JÄRVAMAAL

Villu A n v e i t

Nurmsi, Mäeküla sijk., Järvamaa EE-2840

Kolmvarvas-rähn (*Picoides tridactylus*) on Eestis võrdlemisi harv lind. Alates 1987. aastast olen Järvamaal Nurmsi küla juures laanekuusikust leidnud neljal korral selle linnu pesapuu. Ühel juhul oli pesa pooleldi pehkinud arukase tüves, ühel korral kuivanud kuuses ning kahel korral veel haljas, aga seenhaiges kuuses. Pesaava on olnud maapinnast 3,2 kuni 4 m kõrgusel. Kõik neli pesapuud on olnud üksteisest vaid kuni 400 m kaugusel, 1992. ja 1993. aasta pesapuude vahemaa oli aga vaid 100 meetrit. Pesad on tavaliselt leitud poegade näljakisa järgi. Ka kolmvarvas-rähni poegadel on tavaks pidevalt kisada, aga nende häälitsemine on tunduvalt mahedam, nagu "kurguhäälsed", kui suur- kirjurähni poegade metalse kõlaga "ki-ki-ki". Selline erinevus võimaldab pesa peremehe juba poegade häälest ära tunda.

Erandlikult leidsin 1993. aastal pesa juba 1. mail, kui nägin emaslindu alles pesaõõnsust viimistlemas. Võrreldes suur-kirjurähnidega, kelle pojad hülgavad pesa ligikaudu jaanipäevaks, on kolmvarvas-rähn tunduvalt hilisem pesitseja: pojad on pesas juuni lõpuni, 1992. aastal lahkusid pojad pesast arvatavasti 7. juulil. Enne poegade ilmumist on kolmvarvas-rähni pesa üldiselt raske leida, sest vanalinnud tegutsevad pesapaigal küllalt vaikselt ja tähelepandamatult. Siiski on isaslinnuk kevadel kombeks aegajalt "trummeldada".

Breeding of *Picoides tridactylus* in the county of Järvamaa

Data on four nests found in the spruce forest at the village of Nurmsi (county of Järva) are presented. The nests were located 100-400 m from each other, the height of the nest holes above land was 3.2-4 m. The data of the author refers to much late breeding performance of the Three-toed Woodpecker compared to the Great Spotted Woodpecker.